

za dušnega pastirja. Skoro s težkim srcem sem se podal tje kaj le za tri mesence, pa še s težjim zapuščal kraj, v katerem bivajo blage duše, o čemur sem imel dovolj priložnosti prepričati se. Stopiti sem moral v prazni farovž, kar se vselej pri spremembah godi, a radost me je obhajala, kedar koli so se spominjale blage gospodinje farnega oskrbnika in pošiljale žmavca in špeha, kratko, vsega, kar je manjkalo in se neobhodno potrebovalo za vsakdajne potrebe; še celo uprašati so dale, če kaj manjka in tudi zadovoljno poslale, za kar se je prosilo. Zato vam izrekam javno hvalo in zahvalo za vse darove, povrnil vam bo gotovo Tisti, kateri je rekel: „kdor vas sprejme, mene sprejme, kdor pa mene sprejme, sprejme Tistega, ki me je poslal.“ Srčno zahvalo izrekam tudi č. g. Aleksandru Setznagel, opatu sv. Lambrehta, ker so več nedelj v farni cerkvi meševali za farmane, ko ni bilo g. kaplana. Na prvo adventno nedeljo, ko se je obhajalo godovno farnega patrona sv. Andreja, je bil veseli den za Svičinsko faro, ker so bili vmeščeni novi župnik č. g. Antonij Fišer. Da se je dvojno obhajilo slovesno opravilo, so blagi farmani dovolj denarja in drugih reči darovali, kar zopet ljubezen do svojih dušnih pastirjev kaže. Že pri prvem prihodu g. župnika v petek pred prvo adventno nedeljo so mili glasovi zvonov in pokaanje možnarjev naznanjali prihod novega pastirja duš. Pripeljali so se ob desetih skozi slavalok z napisom „Živeli“ na katerem so slovenske zastave vihrale. V nedeljo pa če prav tudi pri slabem vremenu prišlo je toliko ljudi, da se je drug drugega komaj izogibal. Ob desetih se podajo v procesiji navzoči častisti gospodje: dekan J. Čuček, J. Tomažič, župnik v Gomilci, Korbinijan Lajeh, župnik pri sv. Juriju na Pesnici, A. Jazbec, župnik pri gornji Kungoti, spremljani z muziko znanih „Polakov“, še celo venčana dekleta se niso zbala snežnega vremena. Po obljubi in prisegi novega g. župnika v cerkvi sv. Andreja v Svičini so čast. g. dekan obrede umestenja v prav genljivi besedi Svičinčanom razlagali in jih nagovarjali, da naj dušnemu pastirju težav ne pomnožujejo, kojih itak vsaki v svojem pastirovanju dovolj najde. Na to se podajo na prižnico č. g. Korbinijan Lajeh, ter počastijo sv. Andreja v gorkih besedah ter priporočujejo ljubezen do novega gospoda župnika. Po pridgi so prvokrat meševali č. g. Anton Fišer, novi župnik, za svoje farmane; raz orgel se je razlegalo milo petje in godba pri slovesni sv. meši in daleko je odmevalo pokaanje možnarjev. Slovesnosti primeren konec je dal sledeči obed, kder so se vrstile živalne in vesele napitnice. Odhajajočega srčno poželjenje je, da bi novi g. župnik našli enako sočutje in vdanost na novem mestu, kakor tisti, kateremu ostane trimesečno bivanje v Svičini v blagem nepozabljivem spominu. Bog, pastir vseh pastirjev, ohrani vse v svojej milosti in povrni jim vse storjene dobrote!

J. Žmavec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V naših delegacijah imajo liberalci 30, konservativci 29 glasov in so prvi izvolili viteza Schmerlinga za predsednika in Wolfruma za namestnika, so torej konservativci brezobzirno v kot potisnili. To si konservativci naj zapomnijo in ne sklepajo z liberalci porazumov, ki hočejo le brezobzirno strahovati. Baron Haymerle je predložil proračun za skupno zadevo celega cesarstva, ki znašajo 105 milijonov. Ako odbijemo skupnih ministerstev lastne dohodke, imamo davkeplačilci pokriti 99 milijonov, nas zaden 68, ogerske dežele 31 milijonov. Za Bosno in Hercegovino bo treba 8 milijonov. V državnem zboru zadržujejo hitro delovanje najbolj liberalni jezični dohtarji; ti hočejo vedno govoriti in se povsod ustavljajo uspešnemu zborovanju. Zato so konservativci v odborih še le sedaj dognali: da se uravnava zemljiščne dache ne sme prenačigniti na škodo kmetom, kar bi se zgodilo, ako bi se tem ngovarjanje pri konečni cenitvi čistega dohodka skrhilo ali celo zabranilo, kakor so liberalci hoteli, dalje, da pride v pretres postava zoper umetno vino in da bo vsak kaznovan s platežem od 25—500 fl. ali zaporom od 5 dnij do 4 mesece, ako bo ponarejeno vino kot pravo prodaval. Kmalu bodo konservativci določili postavi zoper oderuhe in zoper posilno legaliziranje. Sploh priznati moramo marljivost naših slovenskih in konservativnih nemških poslancev. Volitev glasovitega Offenheima bo ovržena, ker je dokazano, da so jegovi judovski meščetarji glase kupovali in celo okrajnemu glavarju v Sučavi 3000 fl. namizo položili. Liberalce, denar in Jud, to se nahaja pogosto vkup! Zraven grozne zime nadleguje hudo pomanjkanje prebivalcev v Moravskem, Gališkem, Šleziji in Českem in so mile prošnje doposlane državnemu zboru, naj pomaga, Judi pa se ondi čudovito množijo in bogatijo. — Na Ogerskem in E-delskem je deloma potegnil jug in pouzročil okoli Arada grozno povenenje, mnogo vasi, trgov in mest je poplavljenih, 10.000 ljudi brez strehe, sedaj pa je uže mraz pritisnil. Nesreča je velika, trpljenje nepopisljivo.

Vnanje države. Huda zima po Evropi, celo na Italijanskem in Francoskem, ubogim ljudem veliko trpljenja dela. Na Francoskem in Pruskem je glad in v Šleziji pobira ljudi vsled gladi pomor in legar. To pa ne moti evropskih državnikov, da nebi spletkarij snovali, ki merijo na boj. Posebno pruski Bismark jim je prerok, h kateremu zaporedom dohajajo na pogovore ruski, italijanski, francoski, angleški ministri. Španjski kralj se je komaj oženil, a uže se trese jegov prestol, povsod vre in bati se mu je revolucije, ki hoče proglasiti: španjsko republiko. — Angleži v Indiji in Afganistanu niso več varni. Jihovega vice-kralja ondi je nekdo na ulici hotel ustreliti; 3krat je sprožil revolver v njega pa ni zadel. V

Afganistanu je se pa vse prebivalstvo vzdignilo zoper angleško vojsko. General Roberts se hrabro brani, ali sovražnikov mu dohaja vedno več, ki so dobro z angleškimi puškami orožani. Prisiljen je umikati se pred njimi nazaj. — V Ameriki so Chilenci vzeli mesto Pasagua in Iquique, toda ko so prodirati začeli dalje v deželo, imeli so nesrečo v nekej bitki, kder se jih je 1500 mož moralo nasprotniku podati.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Kri v Ludbregu na Hrvatskem.

III. O naštetih dnevih še dan danas narod opravlja svoje pobožnosti; ali v največem številu zbira se prve nedelje po prazniku rojstva B. D. Marije. Ker pa se na ovo nedeljo obhaja spomin posvečevanja župne cerkve (odtod „sveta nedelja“), to so predneci obe svetkovini združili v jedno, ali bolje: prenesli so posvečenje iz dneva Marijinega na svetek cerkv. posvečenja, t. j. prve nedelje po maloj Gospojnici. — Če tudi je spomin cerkv. posvečenja v nedeljo, vendar se ljudstvo, zlasti iz daljših krajev bivše „granice“, tu zbira že v četrtek zvečer tako, da je v petek zgodaj precejšnja družba prošenikov, ki zahtevajo sv. spoved in pričest (obhajilo, obredovanje). V sedanjem času se prošenje odpira v petek zarana pa traja do nedelje pod večer. Da se naroda mnogo zbira, opazil je to štovani dopisnik; brez dvombe se ga je letos skupilo do 16 tisoč.

Kako so nekoč odlične obitelji, družine plemenite in imenitne, dolazile ovamo pak za svečanost v cerkvi se zavzemale in pobožnost do svetih skrivnostij, poimence sv. Krv, izkazovale, o tem pričujejo vrlo bogati in okusni darovi, ki so jih poklanjale totoj cerkvi. Med ostalimi spominjam monštrancijo, v kateri se brani in pokazuje sv. Krv; poklonila jo je l. 1777 vdova grofa Stramann. Taj dar je osobite vrednosti ne samo po zlatu in dragocenem kamenju, on ti oznanjuje tudi roki spretnega umetnika. Razven tega najdeš raznih velelepih krasnih pacifikalov ter oblačila, ki se med darovi odlikujejo glede svoje starodavnosti. Vse nas to nehotice spominja, kako je o svojem času plemeniti in odlična gospoda obiskovala ovo cerkvo; ob enem pa nam se žalosti duša, gledajoč silno premembo, zdadni razloček nabožnosti in duha krščanskega, kojim so dihal višji krogi in bolgarske hiše takrat, a kojim duhom so take družine napojene (se ve da z dičnimi izjemkami) sedaj. V ostalem, kdo bode še se temu čudil! Žalostno sicer, ali resnično. Istina, kar se tiče našega dobrodušnega iz verskega gledišča nepokvarenega naroda, reči mi je, da tudi dan danas rad se spravlja na sv. obhode in shode; ali za koliko je ljudstvo spustilo v tem obziru, vzrok je brez dvombe slabo gmotno ali materialno stanje, ker ga zraven neznosljivih davkov tlačijo

zaporedoma nerodovijne letine. Rado k nam prihajajo Slovenci iz sosednje Štajerske, Medjimurci, brati Slavenci in bivši Graničari pak onda blagoselni Zagorci, — vsi v velikem broju.

Ker že govorim o cerkvenem predmetu, ne morem, a da ne omenim krasne kapele v ludbrežkem gradu. Komur je znan Ludbreg, spomniti če se vprav ogromnega grada na severni strani po novejšem ukusu sezidanega, akoravno že 1792 prenovljenega. To je lastnina kneza Batyanya. V tem poslopju razi zemlje na zapadnoj strani po celem pročelji razprostira se kapela, podosta velika; da je pozidana početkom 15. stoletja, to izdaja slog, malarija na presno in kuba. V toj cerkvi, ki še danas kazuje dragove ali slede lepe in slavne svoje preteklosti, je ličen žrtvenik (oltar) a zadej višje orega visi razpelo 3 m. 72 cm. 26 mm. dolgo. Križ načinjen je 1412; to leto se namreč točno izbira ob podnožju. Križ in na nj razpeto telo je od lesa. No, dragi mi čitatelj, za kaj to priobčujem? Opisani predmet nije samo starina, nego je prava pravcata umetnina. Da ti je, kršćanine, videti ovo sliko, ti bi iz potezov na licu, ti bi iz mišic in žil po rokama in nogama, iz pogleda očij čital in čutil tisto bolečino, ki jo je Jezus na križu umirajoči pretrpel za nas. Divno je to propelo! Ko sem ga opazil prvič, pietresla me je silna misel, koliko da je duša naša vredna, ker se je sam Sin božji ndostojal za njo tako ponižati. Onim, koji se imeli priliko gledati toto razpelo, nepozabljiv gotovo jim bode spomin na gradsko kapelo ludbrežko. Zala bišica božja je s početka sedanjega stoletja odločena za očitno porabo; vhod ima od javne ceste. Iz župne cerkve ide v isto procesija vsakega leta po trikrat; a inače se čita sv. meša, kedar kdo želi. Na vsaki način vredno je, da si gradsko kapelo razgledaš, ako kojoj zgodjoj obiščeš naš trg. Osobito bito priporočal onim, koji dolaze kaku hodočastniki (romarji) k nam na sveto nedeljo; a mi si bodemo prizadevali, da jim bode ulaz (vhod) dopuščen in pristopen.

Na dopis ovaj potaknulo me je najprvije spoštovanje do svete stvari pak onda veliko nagnutje do krvnih nam bratov vernih Slovencev, kojih sem letos ob času sv. nedelje opazil prilično čislo. Poslal bi ga bil že prvije, a nisem mogel hitro do gradskega arhiva. Za to imejte dobroto, gosp. uredniče, da ove redke uvrstite u Svoj cenjeni list, (Jako radi, prisrčena Vam zahvala! Urednik.) kedar Vam se zopet o zgodi oglasim, ne zaprite mi predalov. Ljudovik Knezić, svećenik.

Smešničar 51. Dva sosedu blizu cerkve srečata se, ko je ura v zvoniku odbila dve četrtinki. „No, sosed, kaj rečeš, koliko četrtink ima naša ura v zvoniku?“ On reče: 4. „Ni res“, sega mu prvi v besedo, „ima jih 10.“ „Ni mogoče“, reče drugi. „Res je“, trdi zopet prvi rekoč: „glej, najpoprej odbije 1 četrtinko, potem 2, dalje 3, in na